

פרשת שלח
גליון מס' 106

אור ישראל

דבר העורך

רעיון נפלא מצינו בספר "אור פני יהושע" לגאון הקדוש מגלנטה ה"ד. רעיון נוקב, שכוחו כה יפה לזמננו! משה רבינו שלח את המרגלים לראות, האם בני הארץ יושבים בערי פרזות או במבצרים מוקפי חומה. הלכו המרגלים וראו שהערים מוקפות חומה גבוהה, דלתיים ובריח, ועיניהם חשכו. אילו ישבו בני הארץ בערי פרזות קל היה לכובשן. אבל עתה מי יוכל להם?

"ויהס כלב את העם אל משה ויאמר: עלה נעלה וירשנו אותה, כי יוכל נוכל לה" (ב, 17)
אמר להם כלב: אינכם מבינים לכוונת משה רבינו! אילו היו הערים פרזות - כי אז היה מקום לחשוש, שכן אות הוא כי שלום שורר בין עיר לעיר ובין מחוז למחוז, אין לבני המקום פחד מפני בני העיר הסמוכה ומפני כנופיות שודדים, המדינה כולה כגוף אחד היא, וצבאה שומר על הגבולות סביב. אבל אם כל עיר נועלת את דלתותיה, אם כל עיר מקיפה עצמה חומה ובריח, אות הוא שהארץ שסועה בין פלגים יריבים, שהחברה קרועה והבריות חשדנים - מפני מדינה כזו אין צורך לחשוש, צבאה לא יתייצב במלכודת נגד האויב, וחילה ימוגר בניקל.

אנו עומדים שוב בפתחה של מערכת בחירות והדברים נשמעים כה עדכניים, ותובעים הפקת לקחים: מניעות פילוגים ומריבות, הגברת האחדות והאחוה, כי רק כך אפשר לנצח.

שבת שלום!
העורך

פניי הפרשה

מלוקט מספרים שונים

"ויעלו בנגב ויבוא עד חברון וגו'" (יג, כב)
מקשה רש"י, אם כתוב 'ויעלו' בלשון רבים, אזי למה כתוב 'ויבוא עד חברון' בלשון יחיד? ועונה רש"י שכלב לבדו הלך לחברון להשתטח על קברי אבות, שלא יתפתה לעצת חבריו, ובזכות זה קיבל את כל העיר חברון. ולכאורה, למה יהושע לא הלך גם להתפלל בחברון? שתי תשובות בדבר. א. כיוון שהוא כבר קיבל ברכה ממשה רבינו. ב. שכלב כשמו כן הוא - הוא הראה למרגלים חיצונית בפיו שהוא מצטרף איתם כדי שאחר כך יתנו לו את רשות הדיבור ויוכל לומר את הדברים כראוי, אבל בלבו לא היה איתם כלל. וזה יותר קשה מצד אחד, ולכן על זה צריך תפילה להינצל.
**ומספרים מעשה שהיה באמריקה באדם שחיפש איך לעשות כסף בקלות, ומצא פתרון: קנה מקום מסוים, והניח שלט גדול שזהו קבור של הרמב"ם, ומי שרוצה להיכנס צריך לשלם עשרה דולר. אט אט התפרסם המקום. הנהירה למקום היתה עצומה, והאיש החל לגרוף כסף לרוב. והנה ביום מן הימים עובר מישהו מטבריה באזור, ואינו מאמין למראה עיניו - שלט גדול שכתוב עליו 'כאן קבור הרמב"ם'. מיד ניגש אליו הטברייני ואמר לו 'תבטייש לך, אתה סוחט מאנשים כסף ללא סיבה. הרי הרמב"ם קבור ליד הבית שלי, איך אתה מעיז לשקר?'. האיש הנ"ל אמר לטברייני 'אני לא משקר, אתה הוא השקרן'.
הוויכוח נעשה סוער ביותר, עד שפנה האיש לטברייני ושאל אותו 'האם יש ישיבות וכוללים ותלמודי תורה בטבריה?'. 'בוודאי', ענה האיש, 'איזו שאלה!'. 'והאם לומדים שם רמב"ם?', שאל האיש. 'בוודאי שלומדים רמב"ם, מה השאלה בכלל?'. 'אם כן, הרמב"ם לא קבור בטבריה. הרמב"ם חי בטבריה, שהרי לומדים את תורתו, אבל כאן הרמב"ם קבור. כאן לא לומדים רמב"ם'.
ומה שאנו לומדים מזה, שיש אנשים שקברי צדיקים אצלם נעשים יותר חשובים מלימוד התורה, ושוכחים את מאמר חז"ל במשנה, "ותלמוד תורה כנגד כולם" (פאה א, א). ואם אתה רוצה שרבי עקיבא או רבי מאיר או רבי שמעון ימליצו בעדך - הם ישמחו מאוד אם תיפגש איתם בגמרא, כי כשאתה לומד את תורתם - שפתותיהם דובבות בקבר.**

(בחרת בחיים)

"ויואמר משה למה זה אתם עוברים את פי ה' והיא לא תצלח" (יד, מ)
הפסוק בא ללמדנו שהיבן שהאדם עובר על דברי ה' - אין דרכו מצליחה. אפילו שבתחילה יוכל להיות שהיבן יצליח - מובטח שבסופו של דבר לא תהיה שום הצלחה. מעשה בבעל מכולת ירא שמים שפרנסתו היתה בשפוע רב, וקונים רבים מזי יום היו פוקדים את חנותו, וכל אשר עשה הצליח. ויהי היום שהאדם הגיע לגבורות ונפטר לבית עולמו בשם טוב, ואת מקומו במכולת ירש הבן. אבל הקונים הצטמצמו מיום ליום, וכמעט שלא באו אליו לקנות. נתפלא הבן מאוד, כיוון שזכר שכשאביו היה בחיים חנותו תמיד הייתה מלאה קונים, ואילו עכשיו המקום ריק מאדם. בצערו הלך לרב ושאל אותו לפשר הדבר.

ואמר לו הרב 'תגידי לי, כשאביך היה יושב בחנות ולא היו קונים - מה אביך נהג לעשות?'. 'אבא שלי היה צדיק, והיה לומד תורה באותם זמנים'. 'אתה, מה עושה כשאתה קונים?', שאל הרב. 'אני לצערי לא לומד תורה אלא 'לומד' ספורט וחדשות'. אמר לו הרב 'עכשיו אני מבין. אבא שלך למד תורה, והשטן התרגו עליו ולכן שלח לו קונים שיפריעו לו ללמוד. אבל אתה קורא דברים שהשטן שמח בהם, וגם אם בא אליך איזה קונה - הוא שולח אותו למכולת אחרת, שלא יעשה לך ביטול עיתון!'

זמני השבת

דה"נ	מוצ"ש	ר"ת
19:28	20:33	21:03
בני ברק		
י-ם	20:30	21:05

לבריאות ולהצלחה: הרב משה בן אסתר, מרת שרה בת סולייכה, הרב שלמה בן אסתר, מרת גילה בת ג'מילה. **לעילוי נשמת:** הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב אהרן יהודה לייב בן גיטל פייגא, הרב יעקב בן מרים, ר' אליהו בן משה, ר' משה בן אליהו, מרדכי בן שמעון, וויאן בת יעקב, שמעון בן מרדכי, דבורה בת רבי משה יעקב. **לרפואת:** הרב שמריהו יוסף נסים בן בתיה, הרב ישראל משה בן ציפורה פייגא, תמר דבורה בת מיכל, לאה בת הינדל ברינדל הינדא. **לציוני תנו:** זיאל שמחה בת חנה, יאיר ישראל בן ברקה, נועיה בת רות, רינת בת רות, אסתר בת שרית, גילה בת שרית, יעל בת שרית, מרים בת שושנה סולטנה, חנה בת שושנה סולטנה.

טיב הרש"י

שאלות ותשובות על הרש"י בפרשת השבוע

"ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים" (יג, כב)

ויבא עד חברון. כלב לבדו הלך עם ונסתמח על קברי אבות, שלא יהא ניסת לחזקו להיות בעלמס (סוטה לד), וכן הוא אומר ולו אתן את הארץ אשר לך צה (דברים א, לו), וכתוב ויתנו לכלב את חברון (סופטים א, כ):

(רש"י)

טיב הרש"י שאל, והיכן היו שאר המרגלים, באותו זמן? ועוד, אם הוא לבד הלך לשם, א"כ רק הוא ראה את ילידי הענק. ואיך אמרו המרגלים: "ושם ראינו את הנפילים בני הענק" (במדבר י"ג, ל"ג)? ותירץ, לפי שכולם עלו בנגב ושם היו הענקים, לכן החליטו להתפזר, וקבעו מקום מפגש. כל אחד בחר ללכת שלא במקום ילידי הענק. ורק כלב לבדו הלך לשם כדי להתפלל.

שמונה לחמו

רמזים ופרפראות מהספר 'שמונה לחמו'

"ל'מקום ההוא קרא נחל אשכול" (יג, כד) הפסוק מתחיל ומסיים בל' שמעת שנתיישב שם אברהם ראש האומה בארץ הזאת עד חורבן בית ראשון שהארץ שכלה אותם משם אשר כרתו ונכרתו משם בני ישראל וגלו, ותמו ונתרוקנה הארץ מיושביה מזרע אברהם, היה שלשים דורות, היינו מאברהם עד צדקיהו המלך, שהוא עם עמו גלו משם באחרונה, היה ל' דורות.

"אם לא כאשר דברתם באזני כן אעשה לכם" (יד, כח) שאמרו במדבר הזה לו מתנו, מכאן נלמד שיהיה האדם מאוד שלא לקלל אף את עצמו, ואל יפתח אדם פיו לשטן.

בבדיחותא

הבעל מתלונן: לאשתי יש זיכרון גרוע מאוד!
- היא שוכחת הכל?
- לא, היא זוכרת הכל!

לגרמורג ולכל עניי העסקים ניתן לפנות לפני- 055-6763984
או למייל ALONORISRAEL@GMAIL.COM

חיבור השרון

התפילה שהבריאה את ר' עקיבא איגר

בשיעור שהיה משמיע רבי עקיבא איגר זצ"ל לבישיבתו, היה משתתף גם בעל בית אחד, שהיה תלמיד חכם. פעם אחת הגיע קצת באיחור לשיעור, והנה הוא נכנס לאולם ורואה שהמקום ריק ואין שם איש. התפלא האיש ולא הבין את פשר הדבר, שהרי כרגיל זהו הזמן שנמצא השיעור בעיצומו, עד שמצא בחור אחד וממנו נודע לו כי הרב אמנם הגיד שיעור, אך באמצע השיעור שאל בחור קושיא והרב אמר תרוץ, אבל הבחור התעקש פעם ועוד פעם וכל הזמן ענה הרב אותו תרוץ. הבחור לא הבין וכך שאל אותה קשיא שבעים פעם ורבי עקיבא איגר ענה אותו תרוץ עד שנחלש והתעלף ולא יכלו להעירו. מיד הזעיקו רופא והרופא קבע שמצבו חמור וצוה להחיש אותו מיד לביתו.

הבחור ידע לספר לאותו בעל בית, כי הרב שוכב עתה במטתו בבית והוא ממש בסכנת נפשות. שאל בעל הבית את הבחור מה היתה הקושיא ומה היה התרוץ. התפלא הבחור ואמר לו: "איך יכול אני במצב כזה להתרכז ולומר לך זאת, הלא המצב כה חמור!" אבל האיש התעקש עד שהבחור אמר לו את תכן הקושיא והתרוץ. התפלא בעל הבית ואמר: "הרי הרב צודק, על מה התעקש אותו מקשה?"

רץ בעל הבית לביתו של רבי עקיבא ומצא את הכל שרויים בדאגה עמקה. בני המשפחה היו מתוחים ומבוהלים. המצב היה קריטי, כבר הזמינו חברה קדישא והדליקו נרות. אותו בעל בית לא אבד עשתונותו, הוא נגש למיטתו של הרב והבחין ששפתיו נעות. התכופף אליו ושמע מה הוא לוחש, ולאחר מכן נעמד ויצא החוצה באמרו: "כבו את הנרות, הרב יבריא!"

מיד רצו אליו כלם ושאלוהו: "זאת מנין לך? איך אתה בטוח כל כך?" נענה האיש ואמר: "אספר לכם, התכופפתי והטיתי אזן ללחשו של הרב. וכך הוא אמר:

'רבונו של עולם, אני מבקש שתשלח לי רפואה שלמה בגלל שני דברים. דבר ראשון: גלוי וידוע לפניך שהתירוץ שלי נכון. כונתי לאמתתה של תורה, וממילא בזכות התורה האמתית שאמרתי אני ראוי לרפואה שלמה. דבר שני: אם אמות עכשיו חלילה, לא יוכל הבחור לחיות במנוחה כל ימי חייו, כי הוא יתייסר על שהיה הגורם למותי, וגם בגלל זה אני מבקש ממך שתשלח לי רפואה שלמה.'

כשמעתי כך מהרב, סיים בעל הבית, "בטוח אני כי ה' ישלח לו רפואה". וכך אמנם היה, שרבי עקיבא איגר הבריא וחזר לאיתנו.

("שאל אביך ויגדך")

העלון בחסות

קרן ללומדי תורה

עזרה ברפואת שיניים
לאנ"ש ב-30% הנחה.
טיפול בוקר ע"י רופאה
(אשת אברך) 40% הנחה

הוצאה לאור של
ספרי הטיב הנמכרים
ב-40% הנחה מהעלות.

לפרטים: 052-7196515